Denkleştirmede hak düşürücü süre

MAHKEME	KARAR TARİHİ	SONUÇ
Yargıtay 7. Hukuk Dairesi	24.03.2026	Onama

ESAS NO	KARAR NO	İLGİLİ HÜKÜMLER
2025/4766	2026/1518	TMK 669, TMK 669/2, TMK 571, HMK 370/4

ÖZET

Muris muvazaasına dayalı olarak açılıp tamamen ıslahla TMK m. 669 denkleştirme istemine dönüştürülen davada denkleştirme koşulları oluşmamış; tenkiste hak düşürücü sürenin kazandırmanın öğrenildiği 14.09.2011 tarihinden işlediği belirtilerek karar gerekçesi değiştirilerek ve düzeltilerek onanmıştır.

Bu kararın özeti ve değerlendirmesi
savun.av.tr/mirasta-denklestirme-talebi-ve-hak-dusurucu-sure-2026-1518/ →

Karar metni

Yargıtay Karar Arama sisteminde yayımlandığı hâliyle, değiştirilmeden aktarılmıştır. Taraf adları kaynakta anonimdir.

7. Hukuk Dairesi 2025/4766 E. , 2026/1518 K.

"İçtihat Metni"

MAHKEMESİ : Ankara Bölge Adliye Mahkemesi 16. Hukuk Dairesi

SAYISI : 2023/1636 E., 2025/1769 K.

İLK DERECE MAHKEMESİ : Gölbaşı(Ankara) 1. Asliye Hukuk Mahkemesi

SAYISI : 2017/393 E., 2022/761 K.

Bölge Adliye Mahkemesi kararı davacı vekili tarafından duruşma istemli temyiz edilmekle; kesinlik, süre, temyiz şartı ve diğer usul eksiklikleri yönünden yapılan ön inceleme sonucunda, 24.03.2026 tarihinde duruşma yapılmasına ve duruşma gününün taraflara davetiye ile bildirilmesine karar verilmiştir.

Belli edilen günde davacı vekili Avukat ...ile davalı vekili Avukat ... geldiler. Açık duruşmaya başlandı. Gelenlerin sözlü açıklamaları dinlenildikten sonra açık duruşmanın bittiği bildirildi. İşin incelenerek karara bağlanması için Tetkik Hâkimi tarafından hazırlanan rapor dinlenerek dosyadaki belgeler incelenip gereği düşünüldü:

I. DAVA

Davacı vekili dava dilekçesinde; tarafların mirasbırakanı olan ...'in 04.04.2009 tarihinde öldüğünü, mirasbırakanın tüm taşınmazlarını muvazaalı olarak davalıya devrettiğini ileri sürerek muvazaalı olarak devredilen taşınmazların yolsuz tescilinin düzeltilmesine karar verilmesini talep etmiş, daha sonra davanın tamamının ıslahı ile mirasbırakanın bağış yoluyla devrettiği taşınmazlar hakkında kazandırmaların 4721 sayılı Türk Medeni Kanunu'nun 669. maddesi gereğince denkleştirmeye tâbi olduğunu ileri sürerek taşınmazların terekeye iadesine ve miras payı oranında müvekkili adına tesciline, davalı tercihini bedelden yana kullanması hâlinde bedelin terekeye iadesine ve miras payı oranında tazminatın ölüm tarihinden itibaren işleyecek faizi ile müvekkiline ödenmesine, olmadığı takdirde tenkise karar verilmesini talep etmiştir.

II. CEVAP

Davalı vekili cevap dilekçesinde; davanın somutlaştırılmadığını, eksik harcın tamamlanması gerektiğini, davacının taleplerinin haksız olduğunu ileri sürerek davanın reddini istemiştir.

III. İLK DERECE MAHKEMESİ KARARI

İlk Derece Mahkemesinin yukarıda tarih ve sayısı belirtilen kararı ile dava konusu taşınmazların mirasbırakan tarafından davalıya kayıtsız şartsız ve bedelsiz olarak bağışlandığı, dinlenen tanık beyanlarıyla birlikte değerlendirildiğinde davalıya yapılan bağışın 4721 sayılı Kanun'un 669/2 hükmünde belirtilen kazandırmalardan olmadığı, kazandırmanın mirasçının yasal miras payına mahsuben yapılmadığından mirasta denkleştirme koşullarının oluşmadığı, davacının terditli tenkis talebine ilişkin olarak ise dava tarihi olan 14.09.2017 itibariyle 4721 sayılı Kanun'un 571. maddesinde düzenlenen hakdüşürücü sürelerin geçmiş olduğu gerekçesiyle davanın reddine karar verilmiştir.

IV. İSTİNAF

İlk Derece Mahkemesinin yukarıda belirtilen kararına karşı süresi içinde davacı vekili tarafından istinaf başvurusunda bulunulması üzerine Bölge Adliye Mahkemesinin yukarıda tarih ve sayısı belirtilen kararı ile İlk Derece Mahkemesince verilen kararda usul ve yasaya aykırılık bulunmadığı gerekçesiyle davacı vekilinin istinaf başvurusunun esastan reddine karar verilmiştir.

V. TEMYİZ

A. Temyiz Sebepleri

Davacı vekili duruşma talepli temyiz dilekçesinde özetle; mirasbırakanın davalıya yaptığı karşılıksız kazandırmaların hakkaniyete aykırı olduğunu, davalı lehine yapılan tüm kazandırmaların denkleştirmeye tabi olduğunu, dosya kapsamında denkleştirme şartlarının oluştuğunu, davanın tamamen ıslah edilmesi nedeniyle hak düşürücü sürenin hesaplanmasında dava tarihinin esas alınması gerektiğini, Bölge Adliye Mahkemesi gerekçesinde istinaf itirazlarının karşılanmadığını ileri sürerek Bölge Adliye Mahkemesi kararının müvekkili lehine bozulması istemi ile temyiz yoluna başvurmuştur.

B. Değerlendirme ve Gerekçe

Uyuşmazlık, mirasta denkleştirme, olmadığı takdirde tenkis istemine ilişkindir.

1. Tarafların iddia, savunma ve dayandıkları belgelere, uyuşmazlığın hukuki nitelendirilmesi ile uygulanması gereken hukuk kurallarına, dava şartlarına, yargılamaya hâkim olan ilkelere, ispat kurallarına ve temyiz olunan kararda belirtilen gerekçelere göre davacı vekilinin aşağıdaki paragrafın kapsamı dışındaki temyiz itirazları yerinde görülmemiştir.

2. 4721 sayılı Kanun'un "Hak düşürücü süreler” başlıklı 571. maddesi ise; "Tenkis davası açma hakkı, mirasçıların saklı paylarının zedelendiğini öğrendikleri tarihten başlayarak bir yıl ve her halde vasiyetnamelerde açılma tarihinin, diğer tasarruflarda mirasın açılması tarihinin üzerinden on yıl geçmekle düşer.Bir tasarrufun iptali bir öncekinin yürürlüğe girmesini sağlarsa, süreler iptal kararının kesinleşmesi tarihinde işlemeye başlar. Tenkis iddiası, def'i yoluyla her zaman ileri sürülebilir." hükmünü içermektedir. Kanun'un lafzına göre dava konusu kazandırma yönünden hak düşürücü sürenin davacının kazandırmayı öğrenmesi ile başlayacağı açık olup, davacının daha önce Gölbaşı Asliye Hukuk Mahkemesinin 2011/628 Esas, 2012/212 Karar sayılı dosyasında dava konusu kazandırmaya yönelik 14.09.2011 tarihli muris muvazaasına dayalı tapu iptal ve tescil davası açtığı, davanın dava şartı yokluğu nedeniyle reddine karar verildiği anlaşılmıştır. Bu suretle İlk Derece Mahkemesince kazandırmayı öğrenme tarihinin davacının daha önce aynı kazandırmaya yönelik açtığı davanın tarihi olan 14.09.2011 tarihi kabul edilerek hak düşürücü sürenin geçtiği gerekçesiyle davanın reddine karar verilmesi gerekirken, davacının tenkise yönelik taleplerinin dava konusu taşınmazın satış tarihi olan 18.04.2006 ile dava tarihi olan 14.09.2017 tarihi arasında hak düşürücü sürenin geçtiği gerekçesiyle talebin reddine karar verilmiş olması bozmayı gerektirir.

Ne var ki bu yanlışlığın giderilmesi yeniden yargılama yapılmasını gerektirmediğinden, sonucu itibarıyla doğru bulunan Bölge Adliye Mahkemesi kararının gerekçesinin değiştirilerek ve düzeltilerek onanması, 6100 sayılı Hukuk Muhakemeleri Kanunu’nun 370/4 hükmü gereğidir.

VI. KARAR

Açıklanan sebeplerle;

1. Davacı vekilinin diğer temyiz itirazlarının reddine,

2. Davacı vekilinin Bölge Adliye Mahkemesince yapılan değerlendirmeye yönelik temyiz itirazlarının kabulü ile sonucu itibarıyla doğru olan Bölge Adliye Mahkemesi kararının gerekçesinin değiştirilerek ve düzeltilerek ONANMASINA,

Peşin alınan temyiz karar harcının istek hâlinde ilgiliye iadesine,
Yargıtay duruşma vekâlet ücreti takdirine yer olmadığına,

Dosyanın İlk Derece Mahkemesine, kararın bir örneğinin Bölge Adliye Mahkemesine gönderilmesine,

24.03.2026 tarihinde kesin olmak üzere oy birliğiyle karar verildi.